

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84.—
pol leta . . . „ 42.—
četrt leta . . . „ 21.—
za mesec . . . „ 7.—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95.—
za pol leta . . . „ 50.—
za četrt leta . . . „ 25.—
za mesec . . . „ 8.—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglas se računajo po po-
nem prostoru in si-
mm visok ter 45 mm
rok prostor za enkrat
40 vln, za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon
številka 860. — Upravništvo je na Marijinem trgu
številka 8. — Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanje glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se vratajo. — Rokopis se ne vrača.

K osvobojenju Prekmurja.

Ljubljana, 13. avgusta. O ak-
ciji, uvedeni za zasedenje Prekmurja
je prejel Ljubljanski dopisni urad na-
stopno poročilo: Naša sicer tako tiha
in molčeča Radgona je dne 10. av-
gusta popoldne nenadoma oživila.
Po njenih ulicah so odmevali trdi ko-
raki 36. (karlovskega) in 37. (ljub-
ljanskega) pehotnega polka ter tretjega
bataljona 45. (mariborskega) pehot-
nega polka. Sledil je dravski konje-
niški polk in dolga vrsta artiljerije:
najprej dve brdski bateriji drinskega
polka, druga in tretja havbična in
prva mariborska poljska baterija. Po-
tem so se pojavili naši izborni tele-
fonisti brzojavnega bataljona, tren,
saniteta itd. Po zaslugi naših nad vse
hvalevrednih železničarjev, ki so de-
lali noč in dan, se je v komaj 24 urah
zbrala tukaj vsa vojska. Dne 11. av-
gusta zvečer je bila Radgona pravo
vojno taborišče, kjer je vrvelo in vr-
šelo kakor v čebelnjaku. Tudi nestro-
kovnjak je mogel opaziti, da se nekaj
pripravlja. Radovedno so legli Rad-
gonci spat. Toda ko so se zjutraj zbu-
dili, te vojske ni bilo več v mestu.
Bila je že daleč v Prekmurju, našem
divnem, toliko mučenem Prekmurju,
čigar prebivalstvo nas je pričakovalo
tako željno, in kamor je vleklo srce
vsakega vojaka z nepremagljivo silo.
Že na vse zgodaj so poleteli čili ko-
nji dravskih dragoncev v prekmurska
polja in po komaj peturnem pohodu
ob pol enajstih so zaplapolale in solncu
svobode prve slovenske zastave na
lepem slovenskem Prekmurju.

36. in 37. polk sta izvršila forsirane
30 do 40 km dolge marše v redu, ki
zbujajo občudovanje. Drinski brdski
bateriji sta takoj po izkrcanju iz va-
gonov nastopili in verno spremljevali
svoje druge od pehote. Še enkrat so
se bratsko pozdravili Srbi, Hrvati in
Slovenci tam, kamor jih je pozvala
domovina! Prekmurci so sprejeli svoje
brate osvoboditelje z nepopisnim
navdušenjem. Praznično oblečeno
zbrano ljudstvo je navdušeno po-
zdravljalo naše vojake. Ob pol enaj-
stih je dospel general Smiljančič v

Mursko Soboto, kjer je pozdravil čete,
okoli katerih se je zbrala ogromna
množina sveta. Potem se je peljal
preko vasi Mačkovec, Boreče v Len-
davo, povsod povprašujoč po potre-
bah in željah prebivalstva, ki je mnogo
pretrpelo vsled nasilja boljševiške
vlade. Boljševiki so Prekmurcem od-
vzeli skoraj vso govejo živino, bodisi
potom rekviriranja, bodisi potom na-
silnega kupovanja. Pri tem so plače-
vali z „belimi kronami“, za katere se
ni mogla, kakor pravijo ljudje, kupiti
niti igla. Prekmurci trpe veliko po-
manjkanje soli, sladkorja, obleke,
obutve in tobaka. General jim je ob-
ljubil, da jim bodo naše oblasti takoj
v vsem priskočile na pomoč.

Jugoslovanska vlada.

Ldu Ljubljana, 13. avgusta.
Uradno poročilo o položaju v Prek-
murju ob 17. uri: Naša vojska je
zavzela celo Prekmurje v mejah,
ki so bile določene od pariške
konference. Postavljena je naša
vlada. V Prekmurju vlada popoln
mir in red. Železniški promet Ča-
kovec-Mursko Središče-Spodnja Len-
dova je vzpostavljen. Toliko časa,
dokler se ne reši vprašanje denarja,
ki ga je velika množina ponareje-
nega, ni dovoljeno nikomur v
Prekmurje.

Naša meja v Prekmurju.

Ldu Ljubljana, 13. avgusta.
Ozemlje Prekmurja, ki nam ga je de-
finitivno priznala mirovna konferenca
in ki je bilo te dni zasedeno od naših
čet, je obseženo v sledečih mejah:
(karta 1: 200000 srpsko izdanje):
Izliv Krke v Muro, kota 295, 328,
187, potok Kebele do sela Porda-
sinci, kota 295, 255, 291, 319, 365
(Katerina), 404 (Srečni), točka na
2 km vzhodno od Sela Tauke, kjer
se bodo stikale meje Avstrije, Mad-
žarske in Jugoslavije; od te točke
proti zapadu črta, katera se bo dolo-
čila na terenu proti koti 400 med
vasmi Bonisfalva in Gedoutvar (Osinja)
do stare meje med Avstrijo in Mad-

žarsko; potem sledi tej črti na jug do
demarkacijske črte proti Štajerski.

Brzojavka deželne vlade regentu.

Ljublj. dop. urad poroča: Pred-
sedništvo deželne vlade za Slovenijo
je ob priliki zasedbe Prekmurja po-
slalo na kabinetno pisarno prestolo-
naslednika in regenta Aleksandra v
Belgrad nastopno brzojavko: Naše
hrabre čete so tekom včerajšnjega in
današnjega dne zasedle Prekmurje,
navdušeno pozdravljene po tamkaj-
šnjem slovenskem prebivalstvu. Ob
tem zgodovinskem trenutku, ko so
bili naši prekmurški bratje rešeni iz
tisočletnega robstva, poklanjamo Va-
šemu kraljevemu Visočanstvu izraz
verne udanosti in najgloblje hvaležnosti
celokupnega slovenskega naroda. —
Ljubljana, dne 12. avgusta 1919.

Civilni guverner za Prekmurje.

Ljubljana, 13. avgusta. V
sedaj zasedenem ozemlju Prekmurja
ostane začasno vojaška uprava, pri
kateri sodeluje kot civilni komisar do-
sedanji vodja okrajnega glavarstva v
Mariboru, vladni tajnik dr. Lajnšič.
Končno ureditev civilne uprave je
pričakovati v najkrajšem času.

Koroška in plebiscit.

Nemško-avstrijsko časopisje po-
roča, da zahtevajo Nemci od mirovne
konference odstranitev jugoslovanskih
čet iz cele Koroške. V Švici se je
osnovala posebna agencija, ki potom
uglednih švicarskih politikov propa-
gira nemško Koroško. Član te agencije je
tudi švicarski pisatelj Dübuis, ki se v
svoji člankih obrača na nevtralne
države, naj iste posredujejo, da se
izvrši na Koroškem ljudsko glaso-
vanje. Čisto nemoteno od Jugoslova-
nov. Nemci so razvili močno propa-
gando doma in v inozemstvu.

In pri nas? Vse preveč se zana-
šamo na ugoden izid ljudskega gla-
sovanja na Koroškem. Koroški Slovenci
so po zaslugah bivše avstrijske uprave
takorekoč politično ločeni od ostale
Slovenije. Avstrijska uprava jih je po-

tom raznarodovanja, kateremu je po-
magal naravni gospodarski položaj na
Koroškem, popolnoma oddaljila od
našega narodnega življenja.

»Vse to skupaj je sčasoma stvo-
rilo naravnost nekaj poseben menta-
litet koroškega Slovenca, ki se je med
vojno še stopnjeval, razmere pa, ki so
nastopile takoj po vojni in trpijo še
deloma sedaj, tudi niso najbolj pri-
pravne, da bi potisnile tek ljudskega
mišljenja v drug tir, kajti vsa vojna je
pokazala, da je šel v pokrajinah, kjer
so se vršili boji, vpliv začasnih go-
spodarjev brez sledu na ljudsko miš-
ljenje, da je ljudstvo poznalo pravza-
prav samo dva občutka: skrb za ohrani-
teve življenja in lastnine in strah, kaj
bo jutri, če pride v kraj nasprotnik.«

Doležnost nas vseh, posebno pa
vojaških in civilnih oblasti na Koro-
škem, je, da pripravimo koroške Slo-
vence do spoznanja, da so vkljub
delni germanizaciji člani velikega ju-
goslovanskega naroda, ki ima najlepšo
bodočnost v vsakem oziru. Ne samo
gospodarski in drugi materijelni inte-
resi, ampak tudi in v prvi vrsti nacij-
onalni morajo biti pri ljudskem gla-
sovanju merodajni in upoštevani.

»Pri glasovanju se namreč ne
smemo zadovoljiti samo z ugodnim
uspehom, ampak se ne smemo strašiti
nobede žrtve, da dosežemo sijajen izid
— kajti to ima lahko nedogledne ma-
terijelne posledice na znotraj in moralne
na zunaj.«

Od ljudskega glasovanja na Ko-
roškem ni odvisna samo usoda naših
koroških bratov, ampak tudi naš ugled
v svetu. Kar je naše, mora tudi ostati
naše! Ne zanašajmo se torej preveč
na ugoden izid plebiscita na Koroškem,
ampak delajmo, kar je v naših močeh,
kajti čas hiti in ta čas je za naše brate
na Koroškem odločilnega pomena.

Zborovanje zaupnikov Narodno socialne stranke.

V nedeljo 10. t. m. se je vršil v
veliki dvorani Mestnega doma v Ljub-
ljani prvi zbor zaupnikov Narodno
socialne stranke. Zborovanja se je

VLADIMIR LEVSTIK.

145. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Veste?« je dejal Egon, muzaje se ničemurno;
komaj vidna rdečica mu je izpreletela zopno blede
obraz. »Nu, glejte! Vsakdo se ogiblje reči, ki jih je
črtal iz svojega življenjepisa. Ljudje pletó tudi brez
tega preveč neslane bajke.« Zaničljivo je mahnil
z roko.

»Raca na vodi, kako smo hladni! Če smem
verjeti govoricam, je bilo enkrat povsem drugače.«

»Norel sem, gorel kakor sod petroleja; saj vem
— vse mesto je ponavljalo to budalost. In zdaj go-
voro natanko to o nekom drugem.«

»Tako?« je zategnil grof s čudnim glasom. »Ra-
doveden sem, o kom.«

»O vas, cher comte. Nesramnost, kaj? Tej so-
drugi bi morali že pri rojstvu izdirati jezike.« In hkrati
ga je meril od strani.

»Čemu nesramnost? Včasih je morala biti vredna,
da bi se človek zagledal vanjo.«

»Ooo! Potemtakem imava isti okus? To je las-
kavo zame.«

»Ljudje so obrekljivi,« je rekel grof nestrpn
in stresel ramena. »Sirotka leži bolna; kdo bi zdaj
mislil na take reči.«

»Vseeno. Sliši se, da jo marljivo obiskujete; in

ženske, cher comte, si razlagajo takšno človekoljubje
zmerom drugače.«

»Magari. Umrla bo,« je dejal grof mirno, opa-
zujoč ga z brezizraznim bleskom v očeh.

»Sama si je kriva — ako je res, da boleha
zato!« je mahnil Egon ravnodušno. »Kdo ji je dal
pravico misliti, da bo z moje strani kaj več nego
zabava? Človek se povese, nato pa vzame klobuk
in gre: prijetno je bilo, hvala lepa in Bog plačaj,
hahaha. . . Kam pa pridem, če naj se ženim z vsako,
sacrebleu? Niti ako bi ji obljubil, mi ne bi smela
verjeti. Bila je zabavica, nu da, in še pusta povrh:
sentimentalnost me zmerom mori.«

»Zelo rada vas je morala imeti. In vas ne žene,
da bi jo šli pogledat — vsaj zdaj, pred smrtjo?«

»Bogve ali bi me bila še vesela,« je priznal
Egon cinično. »Sicer pa, kaj morem za to? Nič pi-
kantnosti, nič demimondskega, da bi dražilo človeka;
večnega ljubim te! bi se vsak naveličal. Ne rečem,
ako bi bila vsaj poročena; prepovedan sad je slajši,
kaj ne? Tak do svidenja, cher comte — do svidenja,
sacrebleu!«

»Lump!« je vzkljnil grof za njima, ko je opletal
pod kostanji, mahaje s paličico in veselo zvižgaje,
ves nepodeben morilcu, ki si mu pravkar omenil
njegovo izkrvavelo žrtev. »Greh je bilo, da sem sploh
začel pogovor o Mariji — da sem jo imenoval pred
to živo greznico. . .« Pljunil je ter odšel v zgornje
prostore, trkaje s paličico po kamnatih pragovih in

primmravaje med zobmi: »Ni čudo! Udobno živ-
ljenje, bogastvo, kamorkoli se ozre, nobene skrbi,
nikjer gorja, da bi ga teplo po prstih in mu kazalo
pravo pot; to je blagoslov zasebne lastnine — brez
njega bi ne bilo tako podlih duš. . . Jaz naprimer
— nu da, saj nisem svetnik — ali vendar, kako
daleč mi je do popolnosti! Da sva imela vsak pol
zemeljskih blagrov, bi se bil Egon manj osmradi-
l in jaz še zmerom ne preveč; on bi bil vseeno dovolj
ostudna živina, jaz pa — oh, vsaj na to ne bi moral
misliti, kako je poginjala moja mati in klela svojega
in mojega rojstva dan. . . Tak tole študira pravo
ter se uči, kako treba obešati poštene razbojnike,
tatove in sleparje? Hahaha!«

Čudna nervoznost ga je stresala od glave do
nog, podila ga po sobanah ter mu kazala vse te
prostore, v katerih je bil presranjal toliko dni sredi
jeznih vizij maščevanja, v moreči, odtujeni, porogljivo
škodoželjni luči. Kamorkoli je nameril pogled, pov-
sod je strmelo vanj nekaj ubitega in malodušnega;
zdelo se mu je, da ni manj poražen, čeprav izvede
svoj načrt do zadnje poteze. Kolesa življenja so
davno zagrmela čezenj, in nič, kar stori, ne izbrše
te prve, glavne resnice; svet je razdeljen v bogate,
ki smejo vse, in v izobčenem, ki ne morejo ničesar
— in to ostane, tega ne odpraviš, magari če stokrat
pogineš, grof Beaupertuis von Künnigsbruch!

(Dalje grli.)

udeležilo 247 zaupnikov, ki so zastopali vse posamezne sloje narodnega proletarijata. Zastopani so bili vsi važnejši kraji Slovenije.

Zborovanje je otvoril ob pol deseti uri predsednik NSZ. Rudolf Juvan, ki je pozdravil navzoče in poročal o izvršenih pripravah za ustanovitev stranke.

Nato je poročal tajnik NSZ. Ivan Tavčar o dosedanjem političnem položaju, razpravljal o narodnem in razrednem stališču stranke in očrtal smernice državnopravnih ciljev narodnih socializmov.

O socijalno gospodarski politiki stranke je referiral Anton Koder. Za njim je govoril Zorko Fakin o strankinih kulturnih ciljih.

Pri debati, ki je sledila stvarnim in smotnim referatom, so se oglasili k besedi: strok. tajnik NSZ. Brandner, ki je pozdravil zborovalce kot koroški rojak in bivši vodja tržaškega narodnega delavstva. Franc Rupnik je poudarjal potrebo ustanovitve nove stranke, ki ne bo imela ničesar skupnega s sedanji, v avstrijskih časih nastali strankami. Pišot je povdarjal važnost delavske izobrazbe. Učitelj Legat iz zasedenega Logatca je priporočal staršem sodelovanje pri reformi šolsva.

Nato je poročal Blaž Korošec o organizacijskem redu stranke. O stranknem tisku je poročal Joško Simončič. Sprejetih je bilo enoglasno več važnih resolucij, ki se tičejo ustanovitve in delovanja nove stranke. V pripravljani odbor so bili izvoljeni sledeči tovariši: predsednik Rudolf Juvan, podpredsednika Franc Rupnik in Ivan Hiter, tajnik Ant. Koder, blagajnik Vekoslav Bavdek in odborniki Anton Brandner, Vek. Kobe, Rado Korejnc, Rudolf Ogrinc, Ivan Pohar, Valentin Poženc, Martin Radovan, Miroslav Repovš, Ivan Tavčar in Ivo Verbič. Glavni zbor zaupnikov se vrši po dveh mesecih.

H končni debati se je oglašil vseučilišni profesor dr. Rostohar, ki je izročil zborovalcem pozdrave čeških narodnih socializmov in njih voditelja ministra Klofača. Pripravljalnemu odboru se je naročilo, da razpravi o razširjenju stranke po celi Jugoslaviji. Ob 13. uri je zaključil predsednik Juvan zborovanje, ki je bila sijajna manifestacija narodnega proletarijata.

Skandal.

V januarju t. l. so bile od okrajnega glavarstva v Mariboru na obmejni postaji v Špilju nastavljene tri gospodične v svrhu kontrole žensk-potnic. To požrtvovalno in neprijetno all iz državnih interesov potrebno službo izvršujejo še danes. Službeni položaj teh organov še danes ni razjasnjen. Kot plačilo za njihov trud jim je bil okrajni glavar v Mariboru obljubil, da dobijo dnevno 10 kron, poleg tega pa se jim bo plačalo stanovanje in hrana. Rezultat te službene pogodbe je ta, da te uslužbenke do danes in to po preteku več kot pol leta niso dobile niti vinarja od obljubljenega jim plače. Sedaj neznan njihov gospodar dolguje za njihovo hrano od aprila dalje raznim upnikom kakor mariborskemu pešpolku, karlovskega pešpolku, ki je zamenil prvega v Špilju, menaži finančne straže, g. Kašlju in uradniški menaži v Špilju večje ali manjše zneske, vrhu tega pa še železnici za stanovanje. Vse opetovane prošnje in urgence v Mariboru in v Ljubljani niso ničesar pomagale in so ti organi odvisni od miloščine svojih sorodnikov, ker drugače bi morale hoditi bose. Tako torej skrbijo uradi deželne vlade v Ljubljani za svoje uslužbenke.

Vprašamo torej deželno vlado, ali ji je znan ta javen škandal; kakšne korake misli podvzeti, da se reši čast tem gospodičnam, plačajo za njimi javni dolgovi, one pa da dobijo zasluženo plačo.

Mirovna konferenca.

Romunija dobi 7 in pol milijard vojne odškodnine.

k Ldu. Bukarešta, 11. avgusta. (ČTU.) RDU Dacis poroča: Mirovna konferenca je priznala Romuniji 7 in pol milijard vojne odškodnine. Ta svota pa se ne bo plačala v gotovini, temveč bo služila za amortiziranje vojnega dolga bivše avstro-ogrške monarhije, ki ga je po finančnih določbah mirovne pogodbe prevzela Romunija. — V Bukarešto je prispel angleški admiral v posebni misiji, ki je v zvezi s poganjani glede madžarskega vprašanja.

O položaju na Madžarskem.

k Ldu. Pariz, 12. avg. (DunkU.) V poročilu „Agence Havas“ o diplomatskem položaju, se glasi med drugim: Vrhovni svet alirancev je imel v ponedeljek popoldne sejo. Tardieu je bil vsled bolezni odsoten. Svet se je pečal z bolgarsko mirovno pogodbo in razmotrival položaj, ustvarjen po dogodkih na Madžarskem. Romunska vlada še ni odgovorila na ententno noto, kjer se je pozivila, da na Madžarskem odpusti vsako osebno inicijativo in da naj svoje odločbe prilagodi v Budimpešto odposlani interalirani vojaški misiji. Čehoslovaški delegatje so poslali konferenci noto, v kateri se protestira proti vkoranju romunskih čet v Budimpešto in proti znatnim rekvizicijam, ki so jih izvršili na Madžarskem Romuni in do katerih imajo Čehoslovaki, kakor menijo, pravico.

Jugoslavija.

K ministrski krizi.

j Belgrad, 13. avg. (Izv. por.) V parlamentarnih krogih se trdi, da je sestava vlade med Demokrasko zajednico in socijalnimi demokrati gotova stvar. Jugoslovanski klub je izjavil po svojem načelniku dr. Korošču, da ne more sodelovati z Demokrasko zajednico. Jugoslovanski klub in Starčevićanci so odklonili vsako sodelovanje v vladi brez radikalcev. Sestava koncentracijskega kabineta še ni izključena, če se odpove Jugoslovanski klub in skupina Starčevićancev zvezi z radikali, s katerimi je pošteno delo v dobroti celokupne države izključeno.

j Belgrad, 13. avg. (Izv. por.) Če se uresniči sestava vlade med Demokrasko zajednico in socijalnimi demokrati, se bo število ministrov skrčilo. Na podlagi dogovorov bi prevzeli socijalni demokrati socijalno skrbstvo in v narodno gospodarstvo spadajočo politiko.

j Ldu. Belgrad, 13. avgusta. Neodvisni radikali in Korošec so izjavili, da ne bodo vstopili v vlado, ker kabinet ni koncentracijski. Narodnemu klubu sta ponudena dva portfelja, toda čas še ni odgovoril. Dva socijalna demokrata prideta v vlado. Demokrati bodo imeli tole večino: 114 demokratov, 13 socijalnih demokratov, 12 Črnogorcev, 6 neodvisnih demokratov in 5 Dunjevcev. Do jutri se bo že vedela razdelitev nove vlade.

j LDU. Belgrad, 13. avg. »Pravda« piše med drugim: V zadnjem času se je moglo opaziti, da držanje Radikalnega, Jugoslovanskega in Narodnega kluba gre v treh smereh. Radikalci so stavili nemogoče pogoje, da bi na ta način onemogočili sestavo vlade. Narodni klub je stavil pogoje, ki menjajo sistem vladanja. Jugoslovanski klub zavzema stališče, v katerem ni iskrenosti in kaže, kar odkriva plan, da obstoji sporazum z radikali. Jasno je, da delajo vse te tri skupine po enakem sporazumu, in to nam potrjujejo razne izjave njih politikov. Plan gospoda Protiča je stari Pašičev plan, sprejeti vlado, če tudi se ne dela s parlamentom. Zveza radikalcev z Narodnim klubom je zelo drag sporazum na račun državnega edinstva in na račun centralizacije. Znana je stvar, da Narodni klub hoče široko avtonomijo za Hrvatsko. Dr. Korošču bi bilo po godu z ozirom na njegovo stranko, da bi njegova grupa vladala v Sloveniji. Vse te

zahteve po izjavah poslancev iz omejenih grup radikalce zadovoljajo. Vsled tega se more reči, da država preživlja najstrašnejšo krizo, da te tri grupe delijo državo na tri sfere vplivov.

Aretacija boljševikov na meji.

j Maribor, 13. avg. (Izv. por.) Danes so bili v Špilju aretirani trije boljševiki, katerih vodja je neki Brodnik, pristojen v Celje. Aretiranci so priznali, da so boljševiki.

Neodrešena domovina.

Kako občujejo Italijani z istrskimi „Romuni“.

n Trst, 12. avgusta. (Izv. por.) Kako se propagira italijansko Istre, naj povedo sledeče vrste: Društvo „Trento-Trieste“ je priredilo med istrskimi „Romuni“ propagandno predavanje, kjer je govoril 7. t. m. znani Babudri v „italijansko-slovanskem narčju“, renegat Urbanaz pa v hrvatskem jeziku. Čudni so ti „Romuni“, katerim morajo govoriti Italijani v hrvatskem jeziku, da jih razumejo!

Italijanski učiteljski tečaj za slovensko učiteljstvo.

n Trst, 12. avgusta. (Izv. por.) „Osservatore“ piše: V kratkem se otvori v Florenci poletni učiteljski tečaj za učiteljstvo slovenskih ljudskih šol v zasedenem ozemlju. Učitelji in učiteljice mestnih ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom se pozivajo, naj se javijo v učiteljskem šolskem oddelku mestne občine.

Slovanski svet.

Dobra sladkorna letina na Češkem.

sl LDU. Praga, 12. avg. (ČTU.) »Narodni Listy« poročajo: Stanje sladkorne pese je ugodno. Ako bo premog pravočasno na razpolago, se more računati s šest in tri četrt milijonov meterskih stotov rafiniranega sladkorja, od katerega pride v poštev dve tretjini v izvoz.

Kaj so delali Madžari na Slovaškem.

sl LDU. Praga, 12. avg. (ČTU.) »Narodni Politika« poroča, da so med svojim vpadom na Slovaško vodili s seboj pse, ki so jih ščuvali na otroke. Število žrtev znaša v praškem Pasturjevem zavodu 200 otrok.

Sosedne države.

Nemška Avstrija.

Oklic proti monarhističn. gibanju.

e Dunaj, 13. avg. (Izv. por.) »Arbeiter Zeitung« priobčuje z ozirom na dogodke na Madžarskem oklic na vojaštvo, ki se glasi: Svarimo reakcijo pred najmanjšim poskusom, spraviti našo mlado republiko v nevarnost. Odločeni smo s celokupnim proletarijatom preje umreti, nego si pustimo vzeti našo težko priborjeno prostost od reakcionarnih monarhistov. Vojaki proletarijati! Bodite složni, zavedajte se velike nevarnosti in pripravite se na boj!

Dr. Renner o mirovni pogodbi in dogodkih na Madžarskem.

e Ldu Berlin, 12. avg. (DunkU) Korespondent lista „Achtuhr-abendblatt“ je imel v Čurihu priložnost, govoriti z nemškoavstrijskim državnim kancelarjem dr. Rennerjem, ko se je na potovanju z Dunaja v St. Germain ustavil v Čurihu. Na vprašanje korespondenta, kaj se bo zgodilo, ako mirovna pogodba ne bo sprejeta, je odgovoril dr. Renner: Mislim, da bo potem kabinet izročil odločitev narodni skupščini. Kajpada ne moremo začeti nobene nove vojne proti ententi. Nemara bo narodna skupščina pogodbo sprejela, izpolniti je pa ne moremo na noben način. To moram naglašati s posebnim preudarkom. Dogodki na Madžarskem so na položaj v Nemški Avstriji vplivali kar najpogubneje. Ko smo sedaj pre-

magali nevarnost boljševizma, se pojavljajo nove nevarnosti. Vsekakor pa je po sedanjem stanju v deželi kakor tudi sploh popolnoma nemogoče, da bi nastopila protirevolucija od desne.

Položaj na Madžarskem.

e Ldu London, 12. avgusta. (ČTU) Grof Karoly je izjavil posebnemu dopisniku „Times“ v Pragi, da se bo položaj še poslabšal, ako ne bodo aliranci takoj rešili vzhodnoevropskega problema. Samo eno sredstvo je za Madžarsko in za vse druge dežele na vzhodu Evrope, namreč socijalistična demokracija.

Politični pregled.

p Belgrajska „Politika“ začne s 1. septembrom zopet izhajati. Izdajal jo bo dr. Ribnikar.

p Belgijski parlament je poslal pozdrave Jugoslaviji, Čehoslovaški in poljski republikli.

p Nemško-koroški mogotci ostanejo v Špitalu. Nemški mogotci, ki so se po odhodu naših čet vrtili v Celovec, so že zopet odrinili nazaj v Špital in od tam izdali oklic, da ostanejo do nadaljnjega s celo vlado in svojimi narodnimi sveti v Špitalu.

p Ker poroča „Jugoslavija“, da graška „Tagespost“ ponatiskuje „Slovenčeve“ članke o raznih pomankljivostih v naši novi državi, je stvar gotovo resnična. Gospodje pri „Slovenecu“ se o tem lahko prepričajo, če vzamejo v roke „Tagespost“ od 10. t. m., št. 219, stran 6, tretji stolpč zadnji članek, ki se konča: „Slovenec“ schliesst seine Betrachtung mit den Worten, daß man sich habe zu einem Reiche dritter Güte abrücken lassen.“ Nedavno smo odsvetovali „Slovencu“, prevračati kozolce, če pa jih hoče še nadalje prekucavati, je to seveda njegova stvar. Da pa pri tem delu ne zgubi ravnotežja, mu bomo pomagali še z vse drugimi citati!

p Da propada „Slovenec“ ne le tehniški, ampak tudi moralno, je najboljši dokaz „Slovenec“ sam. Njegova „brihtnost“ presega vse brihtnosti sorodnega mu časopisja.

p Tudi slavna mariborska „Straža“ je šele iz ljubljanskega „Slovenca“ zvedela o obstoju obmejnih komisarjev! V raniki Avstriji so vedeli gospodje okoli teh listov za vsakega vladnega pisarja, v Jugoslaviji pa hočejo kratkomalo ignorirati vsako institucijo centralne vlade. Ti gospodje živijo menda že izven Jugoslavije na način, kakoršnega so izdali ob lanskem državnem preobratu v Ljubljani. Seveda, če urednik „Straže“ in „narodni poslanec“ pismeno priporoča tihotapstvo — kakor smo svoječasnno poročali — potem ni čudno, da noče večeti ničesar o obmejnih komisarijih.

p Ustava Bavarske sprejeta. LDU. Bamberg, 13. avgusta. (DunkU) Bavarski deželni zbor je sprejel ustavo svobodne države Bavarske s 166 glasovi proti trem neodvisnim glasovom.

p Turki proti zasedbi Tracije. Turki delajo obsežne priprave, da preprečijo zasedbo Tracije po Grkih. Med prebivalstvo ogroženih okrajev delijo orožje.

Dnevne vesti.

dn Iz italijanskega ujetništva je ubežal iz Pontebbe in prišel peš čez demarkacijsko črto v Kranjsko goro znani turist Jože Kunaver. Čestitamo.

dn Ekspresne pošiljatve so zopet vpeljane v celi državi in sicer tudi v prometu z inozemstvom.

dn Poseben vlak za udeležence velikega ljudskega Tabora v Sinčevasi vozi iz Ljubljane na praznik 15. t. m. zjutraj ob 2. uri in pride v Sinčevasi zjutraj ob 9. uri. Vrača se pa iz Sinčevasi ob 21. uri in pride v Ljubljano v soboto zjutraj ob 2. uri. Razun izletniškega vlaka se na praznik raztegne od Dravograda do Sinčevasi tudi normalni izletniški vlak, ki vozi med Mariborom in Dravogradom ob nedeljah

in praznikih in sicer: odhod iz Dravograda ob 15. uri 30 minut, odhod iz Sinčevasi ob 18. uri. Za ta vlak veljajo med Dravogradom in Sinčovasjo iste ugodnosti, kakor med Dravogradom in Ljubljano in s tem vlakom naj se peljejo vsi izletniki do incl. Maribora tako, da je ljubljanski izletniški vlak razbremenjen.

dn Sarajevski boljševidki, ki so bili aretirani 1. maja, so izročeni vojnemu sodišču v Dubrovniku. 20 jih je ostalo še v sarajevskih zaporih.

dn Dnevni obrat in nedeljski počitek v pekovski obrti. Na anketi pri socialnem poverjenstvu so dne 30. julija in 4. avgusta t. l. med zadrugo mojstrov pekov in kolačnikov ter zastopniki od osrednjega društva živilskih delavcev sklenili, da se v vseh obratih vpelje dnevni obrat od 4. zjutraj naprej in ob sobotah se pa podaljša delo za 4 ure, tako da se ob nedeljah ne bode delalo. Pri anketi se je dognalo o raznih prodajalcih in da tudi nekateri brez obrinega dovoljenja izdelujejo razno pecivo. Po lopah (barakah) se prodaja kruh čez maksimalne cene in celo do 50 odstotkov dražje. Obrtna oblast bo morala s svojimi organi nekoliko pregledati, kakšen kruh se prodaja ter teže in cene kruha nadzorovati.

dn Prijet morilec. Kot smo svoječasno poročali, je Perkič Miha rodom iz Oplotnice, zabodel najbrže iz maščevanja orožnika Tomaža Kobala in potem zginil. Sedaj so ga prijeli v Konjicah in ga izročili sodnji v nadaljno postopanje.

dn Tourist office Bled naznanja športno prireditev 15. avgusta t. l. s sodelovanjem športnega kluba „Ilirija“ in ljubljanskega kolesarskega društva s sledečim sporedom: 1. Koncert zdraviliške godbe na Bledu. 2. Plavalne tekme za dame, senjore in junjore med grajsko kopeljo in hotel Malnarjem. 3. Kolesarska dirka krog jezera. 4. Regata krog otoka. 5. Razdelitev priznanj v Zdraviliškem domu (Casino) in venček. Priglasila za tekme do četrtega 14. avgusta pri športnem društvu „Ilirija“, Nova ulica 2 in Tourist office na Bledu.

dn Stanovanjsko pomanjkanje v Kamniku. Mestno županstvo kamniško naznanja vsem interesancem, posebno letoviščarjem in železničarjem, da v občini Kamnik ni nikakih stanovanj več na razpolago. Ljudje naj si torej ne napravljajo nepotrebnih stroškov in naj ne hodijo za stanovanji v Kamnik, ker bi bila ta pot brezuspešna.

dn Dijaški dom v Ptuj. Dobili smo prespekt, iz katerega je razvidno, da nudi ta zavod gojencem vse, kar je potrebno za njih telesni in šolski napredek. Sprejemajo se dijaki za gimnazijo, deško meščansko šolo, (letos 1. in event. 2. razred) in izjemoma tudi 4. in 5. razred ljudske šole. Prijave sprejema in natančnejša pojasnila daje vodstvo dijaškega doma v Ptuj, Slovenija.

dn Znižana vožnja za 20 slovenskih dijakov v Belgrad. Ministrstvo saobračaja v Belgradu je poslalo poverjenstvu za uk in bogočastje potno izkaznico za potovanje iz Ljubljane v Belgrad in nazaj za polovično ceno za 20 slovenskih dijakov. Reflektanti naj se zglase potom dopisnice do 18. t. m. pri referentu za podpore imenovanega poverjenstva in imajo navesti natančen naslov in svojstvo.

dn Železniška zveza Gdanskogadran. Zavezniška gospodarska komisija je v načelu sprejela načrt za gradbo železniške zveze Gdanskogadran. Izvršitev tega načrta, kakor tudi proge in izhod na Črno morje je naša država odgovorna.

dn Zakaj umre toliko otrok že v prvem letu starosti? Vstred predhodkov staršev, zlasti mater, da je alkohol hranivo in krepčilo.

dn Podružnicam madžarskih zavarovalnih zavodov je prepovedano vsako nadaljno sklepanje novih poslov. Tekoče posle in blagajno morejo upravljati še nadalje. Ta prepoved se ne tiče avstrijskih zavarovalnih družb.

Ljubljanske vesti.

I **Važna anketa.** Danes se vrši v delnem dvorcu anketa za skorajšen pričetek gradnje novih stavb — s posebnim ozirom na stavbe, ki se morejo hitro postaviti. Skrajni čas je res, da se na kak način odpomore strahnemu pomanjkanju stanovanj.

I **Iz gledališke pisarne.** Cenjeni gg. abonenti se naprošajo, naj se blagovoljivo radi obnovitve abonementa za prihodnjo sezijo zglasijo v pisarni tajništva v opernem gledališču od 10 do 12 ure in od 16 do 18 ure. Predbiležbe se sprejemajo izrečno samo do 25. t. m. Ako se kdo od cenjenih gg. abonentov ne bi do tega dne zglasil, razumevalo se bode, da na abonement za sezijo 1919/20 več ne reflektira. Abonement je za dramo, opero in opereto skupni, kakor je bil v pretekli seziji. Ker se v bodoči sezoni porazdeli abonement na štiri večere (A B C in D), se ne more v vseh slučajih jamčiti za to, da obdrže gg. abonementi iste prostore in isti abonement tudi v bodoči seziji. Čas za prijave novih abonentov se prijavi pravočasno pozneje.

I **Ambulatorij za bolne otroke.** Oskrbovalnice za matere in dojenčke ter ambulatorij za bolno dečo društva za otroško bolnico posluje vsaki dan od 3. do 4. ure pop. v Otroški bolnici vhod iz Streliške ulice št. 15. Pravico do brezplačne zdravniške oskrbe ima vsak otrok. Vsaka mati pa je dolžna prinašati reeno dojenčka v smislu otroškega skrbstva k zdravniškemu pregledovanju vsak teden vsaj enkrat.

I **Mezdno gibanje brivskih pomočnikov.** Z ozirom na to, da so brivski mojstri povišali cene za 120 odstotkov, svojim pomočnikom pa niso zvišali niti vinarja, so stopili brivski pomočniki v Ljubljani in okolici v mezdno gibanje. Zato naj nihče te stroke ne potuje v Ljubljano, dokler se ne konča gibanje. — Odbor brivskih pomočnikov.

I **Jugoslovanska bolnica objekt III.** Ker poznam nekatere bolnike iz objekta III., sem se čudil, ko sem jih videl na cesti. Izvedel sem, da je izhod brez izjeme vsakomur, kdor ni imun, prepovedan, vendar pa se v poslopje lahko pride in gre podnevi in ponoči. Ker to nikakor ni v interesu ne bolnikov, še manj pa drugih ljudi, opozarjam na ta nedostatek. Še to: baje si morajo bolniki, ki hočejo dobiti injekcije, sami kupovati salvarzan. Ali morda tu tudi že cvete kako p. t. podjetje?

I **Priporočilo!** Nemčursko podjetje Ranzingerjevo v Ljubljani vsem zavednim Slovencem najtopleje priporočamo, ker vsled človekoljubnega postopanja s svojimi uslužbenci to na vsak način zasluži. Večkrat imam priliko opazovati, kako se ravna pri tej tvrdki z delavstvom in ne čudim se ravno, če noben delavec ne ostane dolgo pri njem. Pri sprejemu obljudi g. Ranzinger za 10urno dnevno delo 20 K, koncem tedna pa kratkoma izplača dnevno le 15 K. Poleg tega pa svoje delavce venomer priganja, kot kakšen valpet in zahteva od njih naravnost nadčloveške moči — pri izlaganju nad 200 kg težkih zabojev sem vidal le 3 delavce. Dne 11. t. m. popoldne pa je moral en sam delavec tekem 5 ur izprazniti cel železniški voz, v katerem je bilo poleg drugega tudi več nad 200 kg težkih zabojev. In ko je popolnoma utrujeno delavstvo vendar že dočakalo 6 uro in se napravljalo k večerji, jih je g. Ranzinger poklical nazaj, ter jim ukazal spraviti iz skladišča na rampo še 20 težkih zabojev s papirjem. G. Ranzinger naj se zaveda, da so časi avstrijskega stotništva minuli in da pri njem uslužbeni delavci niso njegovi rekruti.

I **Društvo zasebnih uradnikov.** opozarja svoje člane, da je z ozirom na stavko delavstva in uradništva pri tvrdkah Tönnies, Samassa in Zabkar solidarno s stavkajočim uradništvom in da nobeden ne prevzame kakega mesta v teh tovarnah.

I **Ameriška zastava,** ki so jo naši v Ameriki živeči rojaki poklonili kot časten dar mestni občini ljubljanski,

je že nekaj dni razstavljena v izložbi Gričar in Mejača v Prešernovi ulici. Zastava je krasno delo in izplača se, da si vsakdo ogleda ta znak ljubezni naših rojakov, ki v daljni Ameriki niso pozabili na svojo osvobojeno domovino.

I **Pevsko društvo „Slavec“** se udeležilo velikega Tabora v Sinčivasi dne 15. t. m. po odposlanstvu z društveno zastavo.

I **Mestna hranilnica ljubljanska** bo zaradi snaženja uradnih prostorov v soboto 16. avgusta zaprta.

I **Našel je nekdo nekaj denarja.** Zve se od petka nadalje pri šol. ravnatelju Jegliču v šoli na Cozjovi cesti ali v Ilirski ulici 27.

I **Zgubilo se je včeraj popoldan** od Zvezde do Frančiškanske cerkve 5 ključev (4 večji in 1 mali). Pošten najditelj naj jih vrne v trgovini Ažman Šolski dvored.

I **Zgubila se je danes legitima-**cija in potnica, glaseča se na Franca Lulek. Najditelj naj jo proti nagradi odda na njegov naslov v vagonu 41652 na južni železnici.

Dopisi.

d **Kamnik.** Kamniški salonski orkester in I. slov. pevsko društvo „Lira“ priredita na praznik, dne 15. avgusta 1919 v „Sokolski telovadnici“ v Kamniku koncert, ki se prične točno ob 16h (4h pop.) Na sporedu so naši domači skladatelji — poje moški in mešani zbor s spremljevanjem orkestra. Ob slabem vremenu se vrši koncert v Cit. dvorani.

d **Domžale.** Naša godba priredi na praznik 15. t. m. izlet v Komendo, kjer se vrši vrtna veselica pri F. Vodetu.

d **Slov. Bistrica.** V šulferajnsko šolo se je preselila te dni slov. deška ljudska šola, ki se bo najbrže kmalu spremenila v petrazrednico, na kateri podlagi se bo pozneje lahko osnovala meščanska šola.

d **Rogaška Slatina.** Igra „Volkašin“ ki bi se imela igrati v nedeljo 17. t. m. odpade, ker je večina sodelujočih odšla na dopust.

d **Rogaška Slatina.** Med štirimi koncerti, ki so jih nam pretekli teden priredili umetniki z našega juga (Ravnik-Zika, Rijavec-Primožič, Stih-Grus) je nastopil tudi ljubljanski pevski kvartet pod vodstvom tenorista Leop. Kovača. Dasi so si koncerti sledili hitro drug za drugim, so bili vendar vsi dobro obiskani in so krasno uspeli. Rogaška Slatina je danes naše največje jugoslovansko letovišče kjer vlada tudi pravi jugoslov. duh. Zato so gostje radi posejili vse naše umetniške prireditve. Kvartet slov. opere pa smo tem bolj pozdravili, ker je ravno kvartet najbolj zmožen, da nese našo domačo pesem med svet. Spored je bil srečno izbran in v naši lepi akustični dvorani so se glasovi izborno vjemali. Vsem točkam je siedil živahen aplavz. Leop. Kovač je nastopil s par arrijami in pesmimi in je dosegel lep uspeh. Ako smo pri drugih koncertih hoteli pred vsem visoke umetnosti, smo pri kvartetu pričakovali predvsem domače pesmi — razpoloženje je bilo naravnost navdušeno in moramo reči, da je ta kvartet goste v polni meri zadovoljil in je žel mnogo zaslužene pohvale. — Rogaška Slatina je še polna. Med gosti vlada vesela družabnost Srb, Hrvat, Slovenec, vse se tu najde v veseli družbi. V nedeljo imamo velik jugoslovanski dan. Drugi jugoslovanski večer v Rog. Slatini se je vršil v četrtek zvečer pri „Solacu“. Velika vrandaja je bila polna srbskih, hrvatskih in slovenskih gostov. Mnogi niso dobili več prostora. Goste je pozdravil dr. Lah, ki je rekel, da je vse to samo priprava na naš veliki dan v nedeljo, ko bo prva velika jugoslov. veselica v Rog. Slatini. Prof. Mladovevič iz Belgrada je opozarjal na naše dolžnosti do domovine in mladine. Gostje so zapeli „Bože pravde“. Večer je razveseljevalo petje in godba. Zaplesali smo kolo. Iskreno nas veselilo, da se je naše zdraviliško življenje tako lepo razvilo in da je cela

sezona prava manifestacija za našo jugoslov. Slatino.

d **Šoštanj.** Sokol v Šoštanju priredi na praznik 15. t. m. ob treh popoldne v gledališki dvorani hotela „Jugoslavija“ znano Finžgarjevo ljudsko igro s petjem v 4 dejanjih: „Divji Lovec“. Prosimo obilne udeležbe!

Zadnje vesti.

Danes rešitev ministrske krize?

Belgrad, 13. avgusta. (Izv. poročilo.) Tekom jutrišnjega dneva se pričakuje rešitev ministrske krize. Klubi, ki a priori odklanjajo s strankarskih ozirov sodelovanje v novi vladi, ne pridejo več v poštev.

Uzroki tržaških dogodkov!

Trst, 13. avgusta. (Izv. por.) „Gazzetta di Venezia“ poroča v članku pod naslovom „Uzroki tržaških dogodkov“, da je italijanska vlada ugotovila, da so bili zadnji nemiri v Trstu in Gorici povzročeni s strani jugoslovanskih krogov onstran demarkacijske črte. Da je dognano, da so ti dogodki v zvezi s sovražnimi izgredi proti italijanskim misijam, ki se nahajajo v Jugoslaviji. Notranji minister je prepovedal socialistu Velli, ki se je hotel prepričati o zadnjih dogodkih, potovanje v Trst. List opozarja vlado, naj bo previdna s takozvanimi tržaškimi nacionalisti in še posebej s tržaškim proletariatom.

Ententa o vzpostavitvi habsburgovske monarhije.

Dunaj, 13. avg. (Izv. por.) „Berliner Zeitung am Mittag“ poroča o poganjanjih med entento in bivšim cesarjem Karlom med drugim sledeče: Ententa je mnenja, da bi vpostavitve habsburške monarhije preprečila združitev Nemške Avstrije z Nemčijo. Habsburška Nemška Avstrija ne bi nikdar stremila za Veliko Nemčijo, ampak naspr. za ujedinjenje z južnimi katoliškimi deželami na ozemlju bivše avstro-ogrsko monarhije.

Ententa in Madžarska.

Dunaj, 13. avgusta. (Izv. por.) „Wiener Allgemeine Zeitung“ poroča iz tukajšnjih diplomatskih krogov: Z ozirom na govorice o nerazporazumu med Francijo in Italijo glede madžarskega vprašanja, se od italijanske strani ugotavlja, da so se vsa tozadevna razpravljanja vršila sporazumno z vsemi kompetentnimi člani ententne misije na Dunaju.

Za izročitev ubeglih madžarskih komunistov.

LDU. Budimpešta, 12. avgusta (DunkU.) V današnji seji ministrskega sveta je minister za pravosodje naznanil, da je državno pravdnštvo uvedlo proti Bell Kunu in tovarišem sodno postopanje in da je napravilo potrebne korake za izročitev komunistov, ki so ubežali v Nemško Avstrijo.

Veliko število boljševidk. ujetnikov.

LDU. London, 13. avg. (DunkU.) Število ujetnikov, ki jih je general Denjkin zajel dne 28. julija pri mestu Kamašinu znaša 11.000. Vrhutega je uplenil 60 topov, 150 strojnic in neizmerno množino materijala. 37. in 39. boljševidska divizija sta v popolnem razsulu.

Ruski boljševidki v nevarnem položaju.

LDU. Pariz, 12. avg. (DunkU.) Iz Kodanja se javlja: Kakor se glase poročila iz Helsingfors, se nahajajo boljševidki vsled transportnih težkoč v jako nevarnem položaju. Pomanjkanje živil v Moskvi povzroča resne nemire.

Spopad med Francozi in Bolgari.

Ldu Saint Germain, 12. avg. (Dun. KU) „Petit Parisien“ javlja iz Soluna: Francozi so se pri Ksantiju, Dimotiki in Cümüldjini krvavo spopadli z bolgarskimi komitaši, ki so imeli mnogo izgub in bili naposled razpršeni. Francoske izgube so neznanne. Uplenili so 20.000 pušk, 20 strojnic in skoro milijon ročnih granat.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Opisala grafica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena čvorna dama.

(55. nadaljevanje.)

Podpirala sta truplo svoje nečakinje ter ga napol nesla, napol vlekla iz sobe, po slabo razsvetljenem hodniku ter po glavnih stopnicah dol do čakajoče kočije.

Mrtvo sta položila na odzadnji sedež, strica pa sta sedla njej nasproti. Grof Stockau mi je pozneje pravil, da je potresanje voza malone vrglo Marijo na nju in da je bilo njeno tesno dotikanje tekom te žalostne vožnje nekaj strašnega.

Bila je mrzla, vetrovna noč; od časa do časa so hiteči oblaki zakrivali luno, in ker so okna malone zamrznila od mraza, ni bilo mogoče videti, v katero stran so se peljali. Naposled se je kočija ustavila pred temnimi, železnimi vrati, ki so se takoj odprla in dva meniha s svetilnicami v rokah sta stopila naprej.

Tukaj ni bilo nobenega povoda prisiliti truplo v tisto strašno oponašanje življenja. Menihi so vzdignili Marijo iz kočije, jo položili na nosala, pa so s primerno gesto povabili gospoda, da gresta z njimi.

Polica je tiho zaprl vrata in grof Stockau ter njegov svak sta se znašla na nekem pokopališču, kjer so križi in nagrobni spomeniki zrli iz teme na žalostni izprevod, ki se je pomikal mimo. To je bilo pokopališče v cistercijskem samostanu v Heiligenkreuzu in tamkaj je bilo Mariji Večeri odločeno poslednje počivališče.

Menihi so se podali v malo poslopje, ki so ga očitno rabili za razno ropotijo, ker je bilo polno zidarskih stvari, koscev starega lesa in opeke. Na enem mestu pa so malo pospravili vso ropotijo in tam je stala odprta rakev iz navadnega belega lesa.

Nobenega mrtvaškega prta ni bilo, da bi vanj zavili mrtvo, in lepo mlado truplo so malo nerahlo položili v golo mrtvaško krsto. Uboga Marija! Kako strašen konec življenja, ki je tolikanj obetalo! Rudolf je ležal v vseh časteh in v sijaju, a žalostinko za njegovo žrtvijo je pel samo otožni veter, ko je vzdihoval med grobovi — bolje bi bilo, da bi jo bili položili brez rakev v prijazno zemljo, kakor da so jo potisnili v neobtesano krsto, ki je bila sama po sebi zločinski napad na dostojnost.

Grof Stockau je zganil Marijin klobuk kakor blazino in položil nanj njeno glavo; nato je vzel zlati križec, ki ga je nosila okrog vratu ter ji vtaknil simbol ljubezni in odpuščenja med trde prste.

Zatem so menihi položili pokrov na rakev in jo nesli ven.

Bilzu zida je bil odprt grob. Položili so truplo vanj brez vsakojakega cerkvenega obreda in so z malone mrzlično naglico zmetali zemljo na mrtvo.

Marija Večera, koje edina krivda je bila ljubezen, je bila pokopana kakor pes, in njenima stricema, ki sta pokleknila ob grobu, je bilo dovoljeno moliti le malo sekund, kajti kmalu jima je policaj potikal na ramo ter jima velel, da ne smeta dolgo ostati tam. Vrnila sta se v kočijo in dospela pozno ponoči nazaj na Dunaj.

Dne 31. januarja ob 5. zjutraj so gospa Večera, Hana in Fery odpotovali v Benetke in njihova palača jih ni več videla.

Pozneje sem zvedela, da je moje dopisovanje z baronico zasegla policija. Smatrali so jo kot krepak dokaz, da sem bila posredovateljica v intrigah med Rudolфом in Marijo, in poslednje pismo nesrečnice do mene, ki so ga našli na nočni mizici v Meyerlingu, je zapečatilo mojo obsodbo.

Šele tri tedne po Marijini smrti sem prejela naslednje pismo, kojega zavitek je bil odprt in zopet zalepljen. Pisano je bilo v nemškem jeziku in se je glasilo:

»Predraga Marija!

Odpustite mi vse sitnosti, ki sem Vam jih prizadejala. Zahvaljujem Vas za vse, kar ste storili zame. Ako Vam postane življenje prehud, in bojim se, da res postane po tem, kar sva midva storila, pridite za nami. To je najboljša, kar morete storiti.

Pozdravlja

Vaša Marija.«

Prodaj večjo množino

fižola.

Dalje bodem kupoval ter dalje na debelo prodajal vse poljske in sadne pridelke ter suhe gobe in ječice, katerih že tudi imam nekoliko v zalogi. P. n. reflektanti naj blagovolijo pisati pod »Trgovina na deželi« na upravo lista.

Vzamem v najem

trgovino z mešanim blagom eventualno tudi gostilno, nahajajočo se v isti hiši. Isto se tudi kupi. Ponudbe na upravo lista pod »Trgovina in gostilna«.

Proda se:

Hydrophor sesalko za 94 m globok vodnjak, s stojalom in prestavo, 24 m cevi in 20 m železnih lestev, 1 acetylen napravo, kompletno ceno prodam. Poizve se Matija Rozman, mehanik, Stojžice. 1169

Drva, bukova, suha, la gorenjska, po K 50 meter, dokler traja zaloga, prodaja Srebotnjak v Kolodvorski ulici 31. 1168

Prodaj več omar in drugih pohištinskih stvari. Kolodvorska ul. 11/1. 1162

Proda se električna registrirna blagajna. Vprašanja pod »Blagajna« na upravo.

Kupi se:

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznaujo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Pisalni stroj kupim. Ponudbe pod »S.Z.P.« na upravo lista. 1170

Rezan in okrogel les, oglje, tramove, drva, kupujem vsako množino. L. Rebolj, Kranj. 1167

Benzinmotor 4-6 HP se kupi. Naslov pove Anončni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Cankarjevo nab. 5.

Službe:

Izurjena blagajničarka eventualno tudi začelnica se takoj sprejme v manjšo kavarno. Naslov v upravi. 1161

Iščem službe plačilnega natakara. Ponudbe pod kvacija 5000 K. 1158

Mlinar, dobro izurjen pri vsakem stroju in priljubljen pri kmetih želi mesta nadmilarja v mestu ali na deželi. Naslov v upravi »Jugoslavije« v Ptuj. 1154

2 prodajalki in učenko sprejme tvrdka Marija Tičar, Selenburgova ulica. 1145

Razno:

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejema F. ČUDEN sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 925

Zamenja se popolnoma dober sokolski krog — za dobro ohranjeno kolo. Krojač Potočnik, Selenburgova ulica 6/l. 1165

Učiteljica, praktična v gospodinjstvu, z letnimi dohodki 6500 K, želi poročiti akademsko naobraženega gospoda. Ponudbe pod »Svoboda« upravi lista. 1166

Resna ženitna ponudba Zelo inteligentna gospod 28 let star, želi se seznaniti iz gospodično ali mlado vdovo ki bi imela ev. gostilno ali trgovino. Cenjene ponudbe na upravi »Jugoslavije« pod »Resnost«. 1979

200 polliterskih steklenic

za namakanje po K 1-10 komat ima za oddati Oswald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15.

Oblastveno konc. zavod za pokončev. podgan, miši in mrčesa,

Bleiwelsova c., poleg dež. vlade se priporoča v pokončevanje podgan, miši, ščurkov, rusov, stenic, moljev itd. z različnimi novoinzajdenimi povsem zanesljivimi sredstvi v zvezi s posebno metodo. Uspeh zagamčen. Spričevala na razpolago.

Provizijske in krajevne

zastopnike

s kavejo išče za Slovenijo pod ugodnimi pogoji solidna tvrdka. Le resne ponudbe naj se pošljejo pod »Zastopnik« na anončni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Fino voščeno „Erdal-kremo“ S II, I in G I

nudi po najnižjih cenah tvrdka Oswald Dobeic, Ljubljana, Martinova cesta št. 15.

Večja množina

riža (Rangou) in čaja I^a

se prodaj. Cena po dogovoru. Več iz prijaznosti v upravi.

Angleška čudatvorna mast

hladi, čisti, mehča izvlači tuje tvari, prepreči zastajanje krvi in operacije.

Vpošilja samo proti predplačilu franko K 8-80 za 1 dozo. Lekarna Thierryja v Pregradu, glavna zaloga v Ljubljani R. SUŠNIK, Marijin trg št. 5 in vse druge lekarne.

Živo apno, ziduo in strešno opeko

-- v celih vagonih -- ponuja

„Ljubljanska komercialna družba z o. z.“

Ljubljana, Bleiwelsova cesta 18 (nasproti liceju.)

Kje dobiš?

najbolje, najfineje in vsaki dan sveže pecivo.

Pri Jožetu Fürnerju, pekovskemu mojstru v Ptuj, vseh Svetnikov ulica.

VRECE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Prvovrstna

vozna kolesa

plašče in cevi priporoča tvrdka

IGN. VOK

specijalna trgovina šivalnih strojev in koles, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Gospodinja, ki rabi

Milo „SRNA“

Na Vrhniki

v Bivši Bučarjevi hiši bova koncem tega meseca pričela nadaljevati trgovino z vsakovrstnim blagom s kar mogoče niskimi cenami, vsled česar se priporoča cenj. občinstvu za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

štedi s perilom, časom, trdom in denarjem. Poiskusni zavoji à 4 1/2 kg vsebine. — Ignac Fock, tvornica mila in sode, Kranj.

J. M. KRANJC.

Dr. Milan Dan Orelly

advokat

Beograd, Kneginje Ljubice 2.

Korespondenca v srbskem, hrvatskem, nemškem in madžarskem jeziku.

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE

drž. toplice Dobrna pri Celju

(preje Neuhaus bei Clill, Steiermark)

vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini.

MAJ—OKTOBER.

Kupujem MARKE kao i cijele svakovrstne zbirke. —

Kupujem i lijepe

ANTIKVITETE.

Samo u četvrtak 14. o. mj. od 11—12, 1—3 sata „Hotel Slon“. Upitati kod vratara IZIDOR STEINER iz Broda.

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta št. 35 sprejmejo takoj

blagajničarke, knjigovodkinje in strojepiske

zmožne perfektno slovenske in nemške stenografije. Reflektantje s prakso v železninski stroki imajo prednost. Ponudbe in spričevala „poštni predal 155“.

Kdo želi kupiti ali prodati

hišo, vilo, stavbišče, manjše ali veliko posestvo, gozdove in poljske pridelke, bilo v kateremkoli mestu Jugoslavije, naj se s polnim zaupanjem obrne na poslovnico za promet z nepremičninami J. Prebil i drug, Zagreb, Nikoličeva ulica 10, kjer dobi vsaki inserent brezplačno strokovna mnenja, kakor tudi proračune vsakovrstnih objektov.

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 35 sprejmejo takoj

ključavničarske in strgarske mojstre.

dalje več strojnih konstruktorjev in risarjev. Reflektanti z večletno prakso v strojnih podjetjih imajo prednost. Ponudbe in spričevala „poštni predal 155“.

A I. 767/19.

Razglas.

Velika trgovska zaloga, spadajoča v zapuščino po umrem Leopoldu Fonu iz Ljubljane, obstoječa iz raznih vin, likerjev, masti, kave, riža, mandeljev, mesa, čokolade, čajnega peciva, olja, marmelade, vanilije, paprike itd. itd. se prodaj

na javni dražbi

dne 14. t. m. od pol 9. ure naprej na licu mesta, Stari trg št. 6.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. I., dne 12. avgusta 1919.